

اثرات محلول پاشی پرولین و اسید سالیسیلیک بر برخی صفات رویشی گیاه استویا *Stevia rebaudiana* (Bert.)

عارفه راستگو^۱، محسن ثانی خانی^{۱*}، عزیزاله خیری^۱، میترا اعلائی^۱

^۱ گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

* نویسنده مسئول: sani@znu.ac.ir

چکیده

استویا با نام علمی *Stevia rebaudiana* (Bert.) گیاهی بوته‌ای، چندساله و بومی کشور پاراگوئه است که به خانواده Asteraceae تعلق دارد. در این مطالعه به منظور بررسی اثر پرولین و اسید سالیسیلیک بر صفات رویشی گیاه استویا طرحی فاکتوریل در قالب بلوک کامل تصادفی در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه زنجان اجرا شد. تیمارهای آزمایش شامل پرولین در سه سطح (۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ میکرو مولار) و اسید سالیسیلیک در سه سطح (۰، ۳۰۰، ۶۰۰ میکرو مولار) بودند. اعمال تیمارها به صورت محلول پاشی برگ‌پاشی پس از استقرار نشاء در سه مرحله به فاصله ۱۰ روز صورت گرفت. صفات بررسی شده شامل: ارتفاع بوته، تعداد میانگره، تعداد شاخه، تعداد برگ و وزن تر و خشک برگ در بوته بودند. نتایج نشان داد که اثر تیمارها به طور قابل توجهی در صفات بالا نسبت به شاهد تأثیرگذار بودند. بالاترین میانگین ارتفاع (۵۲cm) در سطح تیمار (۲۰۰۰ میکرومولار پرولین و ۳۰۰ میکرومولار اسید سالیسیلیک) مشاهده شد. بالاترین تعداد برگ در بوته (۱۰۹۷/۶۷)، وزن تر برگ در بوته (۲۳۴/۳۱gr)، وزن خشک برگ در بوته (۴۱/۱۷gr) در سطح تیمار (۱۰۰۰ میکرو مولار پرولین و ۳۰۰ میکرومولار سالیسیلیک اسید) و بالاترین تعداد شاخه (۱۱) و تعداد میانگره (۲۳) در سطح تیمار ۶۰۰ میکرومولار اسید سالیسیلیک به دست آمد. کمترین میزان در تیمار شاهد با ارتفاع (۳۷/۳۳cm)، تعداد برگ در بوته (۶۰۸/۳۳)، وزن تر برگ در بوته (۶۳/۱۸gr) و وزن خشک برگ در بوته (۱۷/۱۵gr) مشاهده شد. در مجموع تیمار با پرولین و اسید سالیسیلیک به طور معنی داری در افزایش رشد و بهبود عملکرد استویا مؤثر بود.

کلمات کلیدی: اسید آمینه، هورمون، محلول پاشی برگ‌پاشی، رشد رویشی، عملکرد